

Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory – blwyddyn academaidd 2020/21

Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory – blwyddyn academaidd
2020/21

Nodiadau canllaw i hawlwyr a darparwyr AGA

Canllawiau

Dogfen ganllaw rhif: 259/2020
Dyddiad cyhoeddi: Mehefin 2020

Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory – blwyddyn academiaidd 2020/21

Cynulleidfa

Myfyrwyr sy'n cychwyn ar raglen AGA ôl-radd uwchradd ym mis Medi 2020 i'w galluogi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg a darparwyr addysg gychwynol athrawon (AGA) yng Nghymru.

Trosolwg

Mae'r ddogfen hon yn rhoi gwybodaeth am gymhellion iaith Athrawon Yfory. Mae'n amlinellu pa gyllid sydd ar gael, pwy sy'n gymwys i gael cyllid a sut y gwneir taliadau. Mae'r cynllun cymhelliant yn cefnogi strategaeth Cymraeg 2050, cynllun hirdymor Llywodraeth Cymru i gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Y camau y mae angen eu cymryd

Bydd gofyn i unigolion cymwys gyflwyno ffurflenni priodol yn unol â'r canllawiau hyn.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau am y ddogfen hon at:

Y Tîm Addysg Gychwynol Athrawon
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

e-bost: ITEIncentives@llyw.cymru

[@LIC_Addysg](https://twitter.com/LIC_Addysg)

[Facebook/AddysgCymru](https://www.facebook.com/AddysgCymru)

Copiau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael o wefan Llywodraeth Cymru yn llyw.cymru/addysgagiliau.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

Cynnwys

Crynodeb	2
1. Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yng Nghymru: blwyddyn academaidd 2020/21 – trosolwg	3
2. Grantiau cymell	4
Pwy sy'n gymwys i gael grantiau cymell	4
Pa grantiau y dylid eu talu	5
Pryd y dylid gwneud y taliadau	5
Sut y caiff y grant cymell ei dalu	5
Trosolwg o'r broses a'r amserlen	7
Adennill grantiau a dalwyd	7
Gwybodaeth	8
3. Cwestiynau cyffredin	9
Atodiad A: Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory 2020	11
Atodiad B - Hysbysiad Preifatrwydd	16
Atodiad C - Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory – blwyddyn academaidd 2020/21 Ffeithlun	19

Crynodeb

Mae gan Weinidogion Cymru bwerau o dan adrannau 14-17 o Ddeddf Addysg 2002 i ddarparu cymorth ariannol ar gyfer hyrwyddo'r gwaith o recriwtio neu gadw athrawon neu staff nad ydynt yn addysgu.

Lluniwyd Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory 2020 (2020 WG20-060) ("y Cynllun") gan Weinidogion Cymru wrth arfer eu pwerau ar 4 Mawrth 2020. Darperir copi o'r Cynllun yn Atodiad A i'r canllawiau hyn. Mae'r Cynllun yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru dalu grantiau i fyfyrwyr AGA ôl-radd uwchradd, sy'n astudio eu rhaglen AGA achrededig drwy gyfrwng y Gymraeg neu'n hyfforddi i addysgu Cymraeg fel pwnc.

Mae Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yn cefnogi strategaeth Cymraeg 2050, uchelgais Llywodraeth Cymru i gynyddu nifer athrawon Cymraeg a tharged o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Cyhoeddir y canllawiau hyn gan Lywodraeth Cymru a chyfeirir atynt ym mharagraff 3 o'r Cynllun yn Atodiad A. Fe'u cynlluniwyd er mwyn helpu unrhyw un sy'n gweinyddu'r Cynllun a'r rheini sy'n gwneud cais am gyllid grant gan ddefnyddio'r Cynllun.

Mae'r canllawiau yn berthnasol i fyfyrwyr ôl-radd yng Nghymru sy'n dechrau ar raglen AGA ôl-radd uwchradd achrededig a fydd yn eu galluogi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu addysgu Cymraeg fel pwnc, gan arwain at Statws Athro Cymwysedig (SAC) yn ystod blwyddyn academaidd 2020/21.

Mae'r canllawiau hyn yn amlinellu'r cyllid sydd ar gael, y meini prawf cymhwysedd a sut y gwneir taliadau o dan y Cynllun. Nid ydynt yn ymdrin â phob agwedd; ceir gwybodaeth lawn am gymhwysedd ac amodau yn y Cynllun (Atodiad A), y dylid ei ddarllen ochr yn ochr â'r canllawiau hyn er mwyn cadarnhau a yw'r grant ar gael.

1. Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yng Nghymru: blwyddyn academaidd 2020/21 – trosolwg

1.1 Mae'r adran hon yn cynnig trosolwg byr o Gynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yng Nghymru ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/21.

1.2 Mae Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yn cynnwys grantiau sy'n cymell unigolion cymwys sy'n cwblhau rhaglen AGA ôl-radd uwchradd achrededig yng Nghymru sy'n eu galluogi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu i addysgu Cymraeg fel pwnc ("grantiau cymell"). Rhaid i'r Rhaglen arwain at Statws Athro Cymwysedig (SAC), dechrau rhwng 1 Medi 2020 a 31 Awst 2021, a chael ei hachredu gan Fwrdd Achredu Addysg Athrawon Cyngor y Gweithlu Addysg.

1.3 Mae'r grantiau hyfforddi ar gyfer rhaglenni AGA ôl-radd yng Nghymru ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/2021 fel a ganlyn:-

- (i) £2,500 ar gyfer unigolion cymwys sy'n cwblhau rhaglen AGA ôl-radd uwchradd gymwys yng Nghymru sy'n arwain at SAC;
- (ii) £2,500 ar gyfer unigolion cymwys sy'n cwblhau eu cyfnod ymsefydlu'n llwyddiannus mewn ysgol uwchradd gyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog neu'n addysgu Cymraeg mewn unrhyw leoliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru.

1.4 Ni thelir grant i unigolyn oni bai ei fod wedi gwneud cais i Weinidogion Cymru, dan ofal Llywodraeth Cymru, mewn fformat a gymeradwywyd.

2. Grantiau cymell

Pwy sy'n gymwys i gael grantiau cymell

2.1 Mae'r grantiau cymell ar gael i unigolion cymwys sy'n dechrau ar raglenni AGA ôl-radd uwchradd yng Nghymru ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/21¹. Rhaid i'r rhaglen arwain at SAC a chael ei hachredu gan Fwrdd Achredu Addysg Athrawon Cyngor y Gweithlu Addysg. Mae'r grantiau cymell ar gael ar gyfer rhaglenni llawn amser a rhan amser.

2.2 Yn ôl eu disgrisiwn, gall Gweinidogion Cymru benderfynu peidio â thalu grant cymell i unigolion sydd wedi'u derbyn ar raglen gymwys Gymraeg, os yw'r targed niferoedd ar gyfer y rhaglen honno, fel y'i pennwyd gan Gyngor y Gweithlu Addysg, wedi'i gyrraedd. Dylai unigolion cymwys ofyn i'w darparwr gadarnhau na fydd hyn yn effeithio arnynt.

2.3 Er mwyn bod yn gymwys i gael grant cymell, rhaid i unigolyn:-

- (a) fod wedi dilyn rhaglen gymwys yng Nghymru a ddechreuodd ar neu ar ôl 1 Medi 2020 ond cyn 1 Medi 2021. Rhaglen gymwys yw rhaglen achrededig sy'n arwain at SAC ac sy'n galluogi'r unigolyn cymwys i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu i addysgu Cymraeg fel pwnc;
- (b) bod yn unigolyn cymwys y mae hawl ganddo i gael cymorth o dan Rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 ac sydd mewn grym ar y pryd, fel y maent yn gymwys i'r rhaglen honno²;
- (c) peidio â bod yn athro cymwys eisoes pan fydd yn dechrau astudio tuag at SAC yn ystod blwyddyn academaidd 2020-21;
- (d) peidio â bod wedi'i gyflogi i addysgu mewn ysgol neu sefydliad arall fel athro;
- (e) peidio â bod yn cymryd rhan mewn hyfforddiant a drefnwyd o dan unrhyw gynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth, gan gynnwys TAR Cyflogedig;
- (f) bod wedi cwblhau rhaglen gymwys yn llwyddiannus ac ennill SAC yn unol â Rheoliadau Cymwysterau Athrawon Ysgol (Cymru) 2012 sydd mewn grym ar y pryd;

---

¹ Os oedd yn ofynnol gan bartneriaeth AGA i fyfyrwyr fynychu ysgol cyn i'r AGA ddechrau'n ffurfiol, cyn belled â bod y rhaglen yn dechrau'n ffurfiol ar ôl 31 Awst 2020, ni fyddai hynny yn golygu y byddai myfyriwr yn anghymwys i gael y grant hyfforddi.

² Y Rheoliadau sy'n berthnasol ar hyn o bryd i ddarparu cymorth i fyfyrwyr mewn perthynas â'r flwyddyn academaidd o 1 Medi 2018 i 31 Awst 2019 yw Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrwyr) (Cymru) 2018 (O.S. 2018 Rhif 191 (C. 42)). Bydd y rheoliadau hyn yn parhau mewn grym ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/21.

- (g) bod wedi cwblhau cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus o fewn tair blynedd i ddyfarnu SAC, yn un o'r lleoliadau ymsefydlu canlynol; ysgol uwchradd Gymraeg neu ddwyieithog a gynhelir, neu addysgu Cymraeg mewn unrhyw leoliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru, fel sy'n ofynnol o dan Reoliadau Addysg (Trefniadau Ymsefydlu ar gyfer Athrawon Ysgol) (Cymru) 2015.

Pa grantiau y dylid eu talu

2.4 Mae grant cymell o hyd at £5,000 ar gael a chaiff ei dalu mewn dwy ran i unigolion cymwys:

- (a) Y taliad cyntaf o £2,500 pan gaiff SAC ei ddyfarnu
- (b) Yr ail daliad o £2,500 ar ôl cwblhau'r cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus

2.5 Ni fydd gan unigolion sy'n gymwys i gael grant cymell ac sy'n gadael rhaglen AGA ôl-radd cyn ei chwblhau yr hawl i gael unrhyw grant.

2.6 Caiff grantiau cymell ar gyfer unigolion cymwys sy'n ailgydio mewn rhaglen gymwys, neu sy'n dechrau rhaglen gymwys ar ôl gohirio (atal) y dyddiad dechrau, hefyd eu talu mewn dwy ran (fel y nodir ym mharagraff 2.4). Dim ond os na ohiriwyd eu rhaglen am fwy na blwyddyn academaidd y bydd unigolion yn parhau i fod yn gymwys am y grant cymell.

Pryd y dylid gwneud y taliadau

2.7 Bydd Llywodraeth Cymru yn gwneud y ddau daliad i unigolion cymwys ar ôl cael dogfennaeth wedi'i chwblhau (fel y nodir ym mharagraff 2.11) ar yr adegau priodol.

2.8 Er mwyn hawlio'r grant cymell, rhaid i unigolion cymwys:-

- (a) o fewn blwyddyn i ennill SAC, gyflwyno'r ddogfennaeth berthnasol yn ddiogel ac ar ffurf electronig i Lywodraeth Cymru;
- (b) o fewn blwyddyn i gwblhau eu cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus (fel y nodir yn 2.15), gyflwyno'r ddogfennaeth berthnasol yn ddiogel ac ar ffurf electronig i Lywodraeth Cymru o gyfrif e-bost diogel yr ysgol lle y cwblhawyd y cyfnod ymsefydlu.

Sut y caiff y grant cymell ei dalu

2.9 Bydd unigolion cymwys yn cael taliadau gan Lywodraeth Cymru ar ôl iddi gael y ddogfennaeth wedi'i chwblhau'n briodol. Caiff y taliad ei wneud yn uniongyrchol i gyfrif banc yr unigolyn cymwys.

2.10 Gellir dod o hyd i'r holl ffurflenni sydd eu hangen er mwyn hawlio'r grant cymell yn www.llyw.cymru Cyfrifoldeb yr unigolion cymwys fydd sicrhau y caiff yr holl ffurflenni eu cwblhau'n briodol a'u hanfon ar ffurf electronig, mewn fformat PDF, ac yn ddiogel i Lywodraeth Cymru drwy ITEIncentives.llyw.cymru

2.11 Mae'r ddogfennaeth sydd ei hangen fel a ganlyn:

2.11.1 Taliad pan gaiff SAC ei ddyfarnu

- a) Ffurflen manylion gwerthwr (fel y nodir ym mharagraff 2.12)
- b) Ffurflen hawlio SAC wedi'i llofnodi gan lofnodwr awdurdodedig (fel y nodir ym mharagraff 2.14)
- c) Copi o'r dystysgrif SAC

2.11.2 Taliad ar ôl cwblhau cyfnod ymsefydlu

- a) Ffurflen hawlio ar gyfer y cyfnod ymsefydlu wedi'i llofnodi gan lofnodwr priodol (fel y nodir ym mharagraff 2.16)
- b) Copi o'r dystysgrif ymsefydlu

2.12 Bydd angen i unigolion cymwys gyflwyno ffurflen manylion gwerthwr wedi'i chwblhau i Lywodraeth Cymru erbyn **31 Mawrth 2021** er mwyn gallu talu'n brydlon ar ôl derbyn eu hawliad cyntaf.

2.13 Bydd yn ofynnol i unigolion cymwys gyflwyno ffurflen hawlio SAC i Lywodraeth Cymru **o fewn blwyddyn** i ennill SAC.

2.14 Bydd gofyn i ddarparwyr AGA lofnodi datganiad ar y ffurflen hawlio SAC i gadarnhau bod yr unigolyn cymwys wedi dilyn rhaglen AGA ôl-radd uwchradd gymwys yn ystod blwyddyn academaidd 2020-21 ac wedi ennill SAC i'w alluogi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu i addysgu Cymraeg fel pwnc. Bydd Llywodraeth Cymru yn gofyn am restr o lofnodwyr awdurdodedig gan bob darparwr AGA erbyn **1 Mehefin 2021**, er mwyn sicrhau bod ffurflenni hawlio unigolion cymwys yn cael eu llofnodi'n briodol.

2.15 Ar gyfer yr ail daliad, mae'n ofynnol i unigolion cymwys gyflwyno ffurflen hawlio ar gyfer y cyfnod ymsefydlu i Lywodraeth Cymru **o fewn blwyddyn** i gwblhau eu cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus ac **o fewn tair blynedd** i gyflawni eu SAC.

2.16 Mae'n ofynnol i benaethiaid, dirprwy benaethiaid neu benaethiaid adrannau lofnodi datganiad ar y ffurflen hawlio ar gyfer y cyfnod ymsefydlu i gadarnhau bod yr unigolyn cymwys dan sylw wedi cwblhau cyfnod ymsefydlu llwyddiannus mewn ysgol uwchradd Gymraeg neu ddwyieithog a gynhelir neu drwy addysgu Cymraeg mewn unrhyw leoliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru. Rhaid i'r ysgol gyflwyno'r ffurflen hawlio a thystiolaeth yn ddiogel drwy system e-bost yr ysgol i Lywodraeth Cymru, ar ran yr hawlydd.

Trosolwg o'r broses a'r amserlen

Medi 2020	<p>Cychwyn rhaglenni AGA ôl-radd uwchradd achrededig.</p> <p>Rhaid i ddarparwyr AGA sicrhau bod pob unigolyn cymwys yn ymwybodol o'r canllawiau hyn a'u hatodiadau mewn digon o amser i'w darllen cyn iddynt gyflwyno eu hawliad cyntaf.</p>
Mawrth 2021	<p>Rhaid i unigolion cymwys gyflwyno'r ffurflen manylion gwerthwr wedi'i chwblhau i Lywodraeth Cymru yn ITEIncentives@llyw.cymru erbyn 31 Mawrth 2020.</p>
Mehefin 2021	<p>Rhaid i ddarparwyr AGA roi rhestr o lofnodwyr awdurdodedig i Lywodraeth Cymru yn ITEIncentives@llyw.cymru ar gyfer ffurflenni hawlio SAC o dan y cynllun hwn ar gyfer blwyddyn academiaidd 2020/21 erbyn 1 Mehefin 2021.</p>
O fis Mehefin 2021	<p>Rhaid i unigolion cymwys gyflwyno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ffurflen hawlio SAC wedi'i chwblhau • copi o'u tystysgrif SAC <p>mewn fformat PDF ac wedi'i chyflwyno'n ddiogel i Lywodraeth Cymru yn ITEIncentives@llyw.cymru o fewn blwyddyn i ddyfarnu SAC iddynt.</p>
O fewn tair blynedd i ddyfarnu SAC iddynt ac o fewn blwyddyn i gwblhau cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus	<p>Dylid cyflwyno'r ffurflen hawlio ar gyfer y cyfnod ymsefydlu i Lywodraeth Cymru yn ITEIncentives@llyw.cymru, ar ôl cwblhau'r cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus yn un o'r lleoliadau ymsefydlu cymwys fel y'u hamlinellir ym mharagraff 2.3(g);</p> <p>Rhaid i'r ysgol sy'n cyflogi unigolion cymwys gyflwyno'r ffurflen hawlio a'r dystiolaeth mewn fformat PDF yn ddiogel drwy e-bost i Lywodraeth Cymru ar ran yr unigolion cymwys o fewn blwyddyn i gwblhau'r cyfnod ymsefydlu yn llwyddiannus ac o fewn tair blynedd i ddyfarnu SAC iddynt.</p>

Adennill grantiau a dalwyd

2.17 Mae gan Weinidogion Cymru bwerau i adennill grantiau a dalwyd, yn gyfan gwbl neu'n rhannol. Yn ôl eu disgrisiwn, gallant arfer y pwerau hynny, a byddant yn ystyried pob achos ar sail ei deilyngdod ei hun.

2.18 Efallai y bydd Gweinidogion Cymru yn arfer y pwerau hyn lle:-

- os yw'r derbynnydd, yn ei gais am grant neu mewn cysylltiad â'r cais hwnnw, wedi darparu gwybodaeth ffug neu wybodaeth sy'n gamarweiniol mewn ffordd berthnasol; neu
- os oes dystiolaeth bendant nad oedd y derbynnydd erioed wedi bwriadu cwblhau'r rhaglen, neu nad oedd, ar ôl ei chwblhau, erioed wedi bwriadu mynd i addysgu.

Gwybodaeth

2.19 Rydych yn cydnabod ein bod yn ddarostyngedig i ofynion Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 ("FOIA"), Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 ("EIR") a Deddf Diogelu Data 2018 ("DPA").

2.20 Rydych yn cydnabod mai ni, yn ôl ein disgrisiwn absoliwt, sy'n gyfrifol am benderfynu:

- (a) a ddylid datgelu unrhyw wybodaeth a gawsom o dan neu mewn cysylltiad â'r Cyllid, i'r graddau y mae'n ofynnol ein bod yn datgelu'r cyfryw wybodaeth i unigolyn sy'n gwneud cais am ddatgeliad o dan FOIA neu EIR; a/neu
- (b) a yw unrhyw wybodaeth yn esempt o'r gofynion datgelu o dan FOIA neu EIR.

3. Cwestiynau cyffredin

Beth yw cyfanswm gwerth y grant cymell hwn?

3.1 Mae hyd at £5,000 ar gael o dan Gynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory.

A yw'r grant cymell yn drethadwy?

3.2 Mae Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) yn un o adrannau anweinidogol Llywodraeth y DU ac mae'n gyfrifol am gasglu trethi. Fel arfer, nid yw grantiau cymell yn drethadwy i fyfyrwyr llawn amser, ond dylai myfyrwyr ofyn i CThEM am gyngor ar eu hamgylchiadau unigol.

Beth fydd effaith y grant cymell ar y ffynonellau cymorth eraill i fyfyrwyr?

3.3 Nid ystyrir bod grant cymell yn rhan o'ch incwm ar gyfer darpariaethau cyllid myfyrwyr yn seiliedig ar incwm aelwydydd. Felly, ni ddylid ei gynnwys wrth gyfrifo eich incwm trethadwy heb ei ennill; fodd bynnag, dylai myfyrwyr ofyn am gyngor gan eu darparwr cyllid myfyrwyr ar eu hamgylchiadau unigol.

Beth fydd effaith y grant cymell ar fudd-daliadau?

3.4 Mae'r Adran Gwaith a Phensiynau yn un o adrannau Llywodraeth y DU ac mae'n gyfrifol am bolisi llesiant a phensiynau. Dylech ofyn am gyngor ganddi ar eich amgylchiadau unigol.

A fydd y grant hyfforddi yn golygu y bydd yn rhaid i chi ddechrau ad-dalu eich benthyciad i fyfyrwyr?

3.5 Na, dim os ydych yn ymgymryd â rhaglen lawn amser. Fodd bynnag, os ydych yn ymgymryd â rhaglen ran amser, bydd eich atebolrwydd yn dibynnu a ydych yn ennill cyflog hefyd (drwy waith nad yw'n gysylltiedig ag AGA) sy'n ddigon uchel i olygu y bydd yn rhaid i chi ddechrau ad-dalu eich benthyciad i fyfyrwyr.

3.6 Mae'n bosibl y bydd yn rhaid i chi ddechrau ad-dalu eich benthyciad ar ôl i chi gwblhau eich rhaglen, ennill SAC a dechrau ennill cyflog fel athro.

Sut caiff y grant hyfforddi ei dalu?

3.7 Cyn belled â bod yr holl feini prawf cymhwysedd perthnasol wedi'u bodloni a bod yr holl ddogfennaeth wedi'i darparu, caiff y grant ei dalu mewn dwy ran yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru i gyfrif banc yr hawlydd. Gwneir y taliad ar wahân i daliadau cymell eraill.

A yw'r grant cymell yn bensiynadwy?

3.8 Nac ydy.

A yw athrawon yn gymwys i gael y grant cymell os yw eu swydd addysgu wrth gwblhau eu cyfnod ymsefydlu mewn ysgol annibynnol, coleg chweched dosbarth neu Sefydliad Addysg Bellach?

3.9 Nac ydynt. At ddibenion hawlio'r grant hyfforddi, rhaid i'r hawlydd fod wedi cwblhau ei gyfnod ymsefydlu mewn ysgol uwchradd gyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog a gynhelir neu drwy addysgu Cymraeg mewn unrhyw leoliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru.

Enillais Statws Athro Cymwysedig drwy ddilyn llwybr ar sail cyflogaeth – ydw i'n gymwys i gael y grant cymell?

3.10 Nac ydych. Nid yw athrawon sy'n ennill Statws Athro Cymwysedig drwy ddilyn llwybrau ar sail cyflogaeth, gan gynnwys TAR Cyflogedig, yn gymwys i gael y grant cymell.

Atodiad A: Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory 2020

CYNLLUN CYMHELLIANT IAITH ATHRAWON YFORY 2019 WG20-06.

TROSOLWG

Mae CYNLLUN CYMHELLIANT IAITH ATHRAWON YFORY 2020 yn cynnig cymhelliant ariannol i fyfyrwyr Addysg Gychwynnol Athrawon (AGA) sydd yn cychwyn rhaglen AGA ôl-raddedig uwchradd ym mis Medi 2020 a fydd yn eu galluogi i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu i addysgu'r Gymraeg fel pwnc.

Cefndir

1. Mae gan Weinidogion Cymru bwerau i ddarparu cymorth ariannol o dan adrannau 14-17 o Ddeddf Addysg 2002 i hybu recriwtio neu gadw athrawon neu staff nad ydynt yn addysgu. Sefydlwyd Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory 2020 ("y Cynllun hwn") drwy arfer y pwerau hynny.
2. Daw'r Cynllun hwn i rym ar 1 Medi 2020 ac mae'n berthnasol i Gymru.
3. Gall Gweinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau ar y Cynllun hwn o dan adran 10 o Ddeddf Addysg 1996 i gynorthwyo myfyrwyr a darparwyr achrededig sy'n arfer unrhyw swyddogaethau o dan y Cynllun hwn.
4. Mae'r ddogfen hon yn ceisio nodi amlinelliad byr o sut y bydd y cynllun hwn yn gweithredu a dibenion talu'r grant.

Crynodeb o'r Cynllun

5. Mae'r Cynllun hwn yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru dalu grantiau i fyfyrwyr ôl-raddedig uwchradd AGA, sy'n astudio eu rhaglen drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Gymraeg fel pwnc.
6. Bydd taliadau ar ffurf dau randaliad i unigolion cymwys ar ôl iddynt gwblhau cwrs uwchradd ôl-raddedig AGA yng Nghymru sy'n arwain at ddyfarnu Statws Athro Cymwysedig (SAC). Bydd y rhaglen yn galluogi'r person cymwys i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu addysgu'r Gymraeg fel pwnc. Gellir hawlio'r taliad cyntaf unwaith y bydd y statws SAC wedi'i dyfarnu. Gellir hawlio'r taliad pellach ar ôl cwblhau yn llwyddiannus y cyfnod sefydlu mewn ysgol uwchradd Gymraeg neu ddwyieithog a gynhelir, neu addysgu Cymraeg mewn unrhyw sefydliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru.

Dehongli

7. Ac eithrio lle mae'r cyd-destun yn mynnu fel arall, at ddibenion y Cynllun –

ystyr "rhaglen hyfforddi athrawon ôl-raddedig achredig" yw rhaglen sydd wedi'i hachredu gan Fwrdd Achredu Addysg Athrawon Cyngor y Gweithlu Addysg³ a sefydlwyd yn unol â rheoliad 5 Rheoliadau Cyngor y Gweithlu Addysg (Achredu Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon)(Cymru) 2017;

ystyr "cyflogedig" ("*employed*") yw wedi'i gyflogi o dan gontract cyflogaeth neu wedi'i gyflogi i ddarparu gwasanaethau mewn ffordd arall heblaw o dan gontract cyflogaeth a dylid dehongli "cyflogaeth" ("*employment*") yn unol â hynny;

ystyr "cynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth" ("*employment-based teacher training scheme*") yw cynllun a wneir o dan reoliad 8 o Reoliadau Cymwysterau Athrawon Ysgol (Cymru) 2012 neu o dan unrhyw gynllun diwygiedig neu gynllun newydd a gyflwynwyd;

mae i "statws athro cymwysedig neu statws athrawes gymwysedig" yr ystyr a roddir i "qualified teacher" gan adran 132(1) o Ddeddf Addysg 2002: sef "a person who satisfies requirements specified in regulations"⁴ wnaed o dan adran 132 o'r Ddeddf honno o dro i dro.

ystyr "dwyieithog" ("*bilingual*") yw Cymraeg/Saesneg ar gyfer darparwyr yng Nghymru.

ystyr "rhaglenni cymwys" ("*eligible programmes*") yw rhaglen sydd:

(a) yn rhaglen addysg gychwynnol athrawon ôl-raddedig amser llawn neu ran-amser sy'n arwain at Statws Athro Cymwysedig sy'n cael ei achredu gan Fwrdd Achredu Addysg Athrawon Cyngor y Gweithlu Addysg, ac

(b) yn bodloni o leiaf un o'r meini prawf canlynol:

- yn arwain at dystysgrif ffurfiol ar gyfer addysg Gymraeg neu ddwyieithog;
- nad yw'n arwain at dystysgrif ffurfiol ar gyfer addysg Gymraeg neu ddwyieithog ond sydd wedi'i gynllunio i alluogi myfyrwyr i addysgu'n ddwyieithog;
- yn ofynnol lle mae'r hyfforddai i astudio a chyflawni'r modiwl astudiaethau proffesiynol drwy gyfrwng y Gymraeg fel y cofnodwyd yng Nghofnod Myfyriwr HESA.⁵

---

³ Cyfeiriwyd at hyn yn Rheoliadau Cyngor y Gweithlu Addysg (Achredu Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon) (Cymru) 2017 fel Pwyllgor Achredu Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon.

⁴ Y Rheoliadau sydd mewn grym ar hyn o bryd yw Rheoliadau Cymwysterau Athrawon Ysgol (Cymru) 2012, O.S. 2012/724 (Cy. 96)

⁵ Mae hyn yn cyfeirio at fodiwl 'MODSBJ' a'r dynodydd HCA dwyieithog 'BITTM' yng nghofnod myfyriwr HESA.

ystyr "myfyriwr cymwys" ("eligible student") yw myfyriwr â hawl ganddo i gael cymorth o dan reoliadau a wnaed o dan adran 22 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 ac sydd mewn grym ar y pryd, fel y mae'r rheoliadau hynny yn gymwys i'r cwrs hwnnw⁶;

ystyr "cwrs hyblyg" ("flexible course") bod hyd a phatrwm y cwrs yn dibynnu ar brofiad a hyfforddiant, y myfyriwr;

ystyr "lleoliad ymsefydlu" ("induction setting"), at ddibenion y Cynllun hwn, yw ysgolion a gynhelir yng Nghymru ac ysgolion arbennig nas cynhelir yng Nghymru. Mae ysgolion annibynnol wedi'u cynnwys ar yr amod eu bod yn bodloni'r meini prawf penodedig o dan Reoliad 7, paragraff 3 o Reoliadau Addysg (Trefniadau Ymsefydlu ar gyfer Athrawon Ysgol) 2015; a

ystyr "ffurflen hawlio berthnasol" ("relevant claim form") yw ffurflen y mae Gweinidogion Cymru'n gofyn i ymgeisydd ei llenwi o bryd i'w gilydd er mwyn gwneud cais am grant o dan y cynllun hwn.

Grantiau cymell

8. Caiff Gweinidogion Cymru dalu grantiau i unigolion sy'n gymwys i gael grantiau o'r fath o dan y Cynllun hwn o dan y paragraff hwn ("grantiau hyfforddi") ar ffurf cymhellion i unigolion sy'n bodloni gofynion paragraff 10.
9. Mae'r grantiau a roddir o dan y Cynllun hwn yn ddarostyngedig i'r amodau a bennir ym mharagraffau 13 i 15.

Pwy sy'n gymwys i gael grantiau hyfforddi

10. I fod yn gymwys i gael grant hyfforddi, rhaid i unigolyn:-

- (a) fod wedi dilyn rhaglen gymwys yng Nghymru a ddechreuodd ar neu ar ôl 1 Medi 2020 ond cyn 1 Medi 2021. Rhaglen gymwys yw rhaglen sy'n arwain at Statws Athro Cymwysedig ac sy'n galluogi'r person cymwys i addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu addysgu'r Gymraeg fel pwnc;
- (b) fod yn fyfyrwr cymwys;
- (c) heb fod wedi cymhwyso fel athro neu athrawes eisoes;
- (d) heb fod wedi ei gyflogi i addysgu mewn ysgol neu sefydliad arall fel athro neu athrawes;
- (e) heb fod wedi cymryd rhan mewn hyfforddiant a drefnwyd o dan unrhyw gynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth;
- (f) fod wedi cwblhau rhaglen gymwys yn llwyddiannus ac ennill Statws Athro Cymwysedig yn unol â Rheoliadau Cymwysterau Athrawon Ysgol (Cymru) 2012 sydd mewn grym ar y pryd, a;
- (g) bod wedi cwblhau cyfnod sefydlu'n llwyddiannus o fewn tair blynedd ar ôl ennill Statws Athro Cymwysedig mewn un o'r lleoliadau sefydlu canlynol: ysgol

---

⁶ Y Rheoliadau sydd, ar hyn o bryd, yn berthnasol i'r ddarpariaeth o gymorth i fyfyrwyr mewn perthynas â'r flwyddyn academaidd sy'n ymestyn o 1 Medi 2019 i 31 Awst 2020 yw Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfywr) (Cymru) 2018 (O.S. 2018 Rhif 191 (Cy. 42)). Bydd y Rheoliadau hyn mewn grym am y flwyddyn academaidd 2020/21.

uwchradd Gymraeg neu ddwyieithog a gynhelir neu addysgu Cymraeg mewn unrhyw leoliad uwchradd a gynhelir yng Nghymru, fel sy'n ofynnol o dan Reoliadau Addysg (Trefniadau Ymsefydlu ar gyfer Athrawon Ysgol (Cymru) 2015.

11. Os yw'n bodloni'r meini prawf a ddisgrifir ym mharagraff 10, i hawlio'r grant hyfforddi rhaid i'r unigolyn:

- (a) gyflwyno'r ffurflen hawlio berthnasol i Lywodraeth Cymru o fewn blwyddyn i ennill statws athro cymwysedig;
- (b) gyflwyno'r ffurflen hawlio berthnasol i Lywodraeth Cymru o fewn blwyddyn i gwblhau cyfnod ymsefydlu;

12. Mae unigolion sy'n gymwys ar gyfer y cynllun cymhelliant hwn hefyd yn gymwys i hawlio cymhellion eraill ar gyfer hyfforddiant athrawon⁷ ar yr amod eu bod yn bodloni meini prawf cymhwysedd y cynlluniau hynny yn y flwyddyn academaidd berthnasol.

Amodau

13. Ni thelir grant i unigolyn o dan baragraffau 8 a 9 oni fydd wedi gwneud cais i Weinidogion Cymru ym mha bynnag ffurf, ar ba bynnag adeg a chan gynnwys pa bynnag fanylion y caiff Gweinidogion Cymru eu penderfynu.

14. Caiff Gweinidogion Cymru yn ôl eu disgrisiwn beidio â thalu grant hyfforddi i unigolion a gafodd eu derbyn ar raglen gymwys wedi i'r cwrs hwnnw gyrraedd y targed derbyn ar ei gyfer (fel y nodwyd gan Gyngor y Gweithlu Addysg).

15. Caiff Gweinidogion Cymru fynnu bod rhan neu gyfan o unrhyw grant a dalwyd o dan baragraff 8 yn cael ei ad-dalu:-

- (c) os yw'r derbynnydd, yn ei gais am grant neu mewn cysylltiad â'r cais hwnnw, wedi darparu gwybodaeth ffug neu wybodaeth sy'n gamarweiniol mewn ffordd berthnasol;
- (d) os oes tystiolaeth bendant nad oedd y derbynnydd erioed wedi bwriadu cwblhau'r cwrs, neu nad oedd, ar ôl ei gwblhau, erioed wedi bwriadu mynd i addysgu.

Talu'r grant

16. Caiff grantiau o dan baragraffau 8 a 9 eu talu mewn dau ôl-daliad ac ar ba bynnag adegau a benderfynir gan Weinidogion Cymru, a chaiff Gweinidogion Cymru benderfynu bod y ddau randaliad yn cael eu talu erbyn dyddiadau penodol ar ôl i'r unigolyn gwblhau'r SAC a'r cyfnod ymsefydlu'n llwyddiannus.

---

⁷ Gellir gweld y cymhellion sydd ar gael ar hyn o bryd ar gyfer Addysg Gychwynol Athrawon yma: <https://llyw.cymru/bod-yn-athro>

Gweinyddu

17. Llywodraeth Cymru fydd yn gweinyddu'r Cynllun. Bydd angen i hyfforddeion ddarparu tystiolaeth o SAC a chyfnod ymsefydlu pan fyddant yn cwblhau'r ffurflen hawlio berthnasol.

18. Rhaid cyflwyno ffurflenni i flwch post ITEIncentives@llyw.cymru

Llofnodwyd ar ran Gweinidogion Cymru

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kirsty Williams'.

Kirsty Williams AC
Y Gweinidog Addysg

Atodiad B - Hysbysiad Preifatrwydd

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Hysbysiad Preifatrwydd - Llywodraeth Cymru Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory

Yn unol â'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) a ddaeth i rym ar 25 Mai 2018, mae'r hysbysiad hwn yn nodi'r hyn y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud â gwybodaeth y mae'n ei derbyn sy'n ymwneud â Chynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory.

Bydd yr wybodaeth yn yr hysbysiad hwn yn cael ei hadolygu'n rheolaidd i gynnwys unrhyw newidiadau pellach y cawn wybod amdanynt gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth.

1. Cefndir

Mae Llywodraeth Cymru'n darparu ystod eang o gynlluniau grant er mwyn helpu i weithredu ein polisiâu a chreu Cymru sy'n decach ac yn fwy ffyniannus. Bydd Llywodraeth Cymru yn cael gwybodaeth am yr unigolion sy'n cymryd rhan yng **Nghynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory yng Nghymru**.

Ar ôl cael yr wybodaeth rydych yn ei rhoi ar y ffurflen gais, mae Llywodraeth Cymru yn rheoli'r data.

2. Pa wybodaeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei chael?

Mae'r wybodaeth bersonol y byddwn yn ei chasglu a'i chadw yn cynnwys:

✓ Rhywfaint o wybodaeth bersonol amdanoch chi, megis:

- Enw
- Cyfeiriad
- Cyfeiriad e-bost
- Dyddiad geni
- Manylion banc
- Cwrs AGA a'i ddarparwr
- Rhif Myfyriwr
- Cyfeirnod athro

3. Beth y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud gyda'ch gwybodaeth?

Llywodraeth Cymru fydd y 'rheolwr data' ar gyfer unrhyw ddata personol yr ydych yn eu darparu mewn perthynas â'ch cais am grant/ hawliad neu wrth ofyn am gyllid grant.

Fel rhan o'i chylch gwaith fel rheolwr data, mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth a gaiff at y dibenion isod. Mae'r prosesau hyn yn angenrheidiol ac yn unol ag Erthygl 6(1)(e) GDPR lle mae angen prosesu gwybodaeth er mwyn cyflawni gorchwyl er budd y cyhoedd neu wrth arfer yr awdurdod swyddogol a roddwyd i reolwr y data:-

a. At ddibenion y Cynllun Cymhelliant:-

- ✓ I lywio a gwella polisiau mewn perthynas â rhaglenni ôl-raddedig AGA uwchradd a'r Gymraeg, ac i ddylanwadu arnynt
- ✓ I helpu i fonitro cyllid a'i dargedu'n effeithiol.

b. At ddibenion cyllido (er mwyn sicrhau eich bod yn gymwys i gael y Grant Hyfforddi a'n bod yn cael gwybodaeth gywir er mwyn gwneud taliad):-

- ✓ Bydd y data uchod yn cael eu defnyddio i asesu a ydych yn gymwys i gael cyllid.
- ✓ Bydd y data'n cael eu defnyddio i gynnal gwiriadau at berwyl atal twyll a gwyngalchu arian.
- ✓ Bydd y data'n cael eu defnyddio i wirio eich hunaniaeth.
- ✓ Bydd y data'n cael eu defnyddio i helpu i fonitro cyllid a'i dargedu'n effeithiol.

4. Â phwy y mae Llywodraeth Cymru yn rhannu eich gwybodaeth?

Mae'n bosibl y bydd gwybodaeth amdanoch a gedwir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei rhannu os yw'r gyfraith yn caniatáu hynny neu'n cael ei rhannu â chyflenwr trydydd parti sydd wedi'i gontractio i weithredu ar ran Llywodraeth Cymru.

Yr Unigolion neu'r Sefydliadau y bydd Llywodraeth Cymru yn rhannu eich gwybodaeth bersonol â nhw:

- ✓ Asiantaethau atal twyll
- ✓ Cyngor y Gweithlu Addysg

Ni fydd Llywodraeth Cymru ond yn darparu data at ddibenion penodol ac am gyfnod cyfyngedig. Rhaid i'r sefydliad gadarnhau ei fod wedi dinistrio'r data ar ôl y cyfnod cyfyngedig hwnnw.

5. Am ba mor hir y byddwn yn cadw'r data hyn?

Os yw'ch cais yn llwyddiannus, bydd Llywodraeth Cymru yn cadw eich gwybodaeth am hyd at 7 mlynedd ar ôl y dyddiad y bodlonwyd yr holl amodau sy'n berthnasol i'r grant ac y cafodd yr holl daliadau eu gwneud. Ar ôl y cyfnod hwnnw, bydd copïau caled o ddata'n cael eu torri'n ddarnau mân a chaiff data electronig eu dileu.

6. Eich hawliau o dan GDPR

Mae gennych yr hawl i wneud y canlynol:

- ✓ Gweld y data personol y mae Llywodraeth Cymru yn eu prosesu amdanoch chi;
- ✓ Ei gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cymru gywiro unrhyw wallau yn y data hynny;
- ✓ Gwrthod (o dan rai amgylchiadau) i'r data gael eu prosesu am resymau sy'n ymwneud â'ch sefyllfa benodol chi;
- ✓ Cyfyngu'r prosesu (o dan rai amgylchiadau);
- ✓ Cyflwyno cwyn i'r Comisiynydd Gwybodaeth, sef y rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer diogelu data.

I gael gwybod mwy am yr wybodaeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei chadw ac at ba ddiben, neu os hoffech arfer eich hawliau o dan GDPR, cysylltwch â Llywodraeth Cymru. Fel arall, gallwch gysylltu â Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Dyma'r manylion cyswllt:

	Swyddog Addysg Gychwynnol i Athrawon	Swyddog Diogelu Data:	Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Cyfeiriad :	Llywodraeth Cymru Parc Cathays CAERDYDD CF10 3NQ	Llywodraeth Cymru Parc Cathays CAERDYDD, CF10 3NQ	Wycliffe House Water Lane Wilmslow Swydd Gaer / Cheshire SK9 5AF
Rhif ffôn:	0300 0604400	0300 0604400	029 2067 8400 (linell gymorth Cymru) neu 0303 123 1113 (linell gymorth y DU)
Cyfeiriad e-bost / Gwefan:	ITEIncentives@llyw.cymru	Data.ProtectionOfficer@llyw.cymru	www.ico.gov.uk

Atodiad C - Cynllun Cymhelliant Iaith Athrawon Yfory – blwyddyn academiaidd 2020/21 Ffeithlun

Mae'r cynllun grant hwn ar gyfer myfyrwyr cymwys sy'n astudio rhaglen achrededig addysg gychwynnol i athrawon (AGA) rhwng 1 Medi 2020 a 31 Awst 2021 sy'n arwain at statws athro cymwysedig (SAC) drwy'r cyfrwng Cymraeg neu hyfforddiant i ddysgu Cymraeg fel pwnc.

